

at man faar de almindelige Synspunkter frem. Jeg mener derfor, at det retteste vilde være at sige, at naar Menighedsraadene udtaler sig derfor, kan man som Regel efter indhentet Erklæring fra Præstegaardskommissionerne bestemme, at der bliver indtil de 7 ha ved Præstegaarden og i ganske særlige Tilfælde, naar baade Menighedsraad og Præstegaardskommission er enige om, at det er nødvendigt for Præsteembedet, noget mere.

Jeg vender mig derefter til det konservative Parti. Dette stiller Forslag om, at Lovforslaget skal ændres til at være et Forslag gaaende ud paa, som man siger, at overdrage Præstegaardsjorden til Staten paa de i denne Lov fastsatte Vilkaar. Her maa jeg gøre det konservative Folkeparti opmærksomt paa, at det gør sig skyldigt i en Begrebsforvirring, for de Arealer, der her er Tale om, tilhører Staten, saa der kan slet ikke være Tale om at overdrage dem til Staten paa visse Vilkaar — det er Statens Ejendom. Men jeg maa for øvrigt sige, at det konservative Folkeparti er noget inkonsekvent i det Forslag, det stiller, idet det tager noget med af Regeringsforslaget, som slet ikke passer ind i det konservative Folkepartis Forslag; de glemmer rent, at det hører hjemme i et helt andet Forslag. Det er § 5 i det konservative Folkepartis Forslag, som i Virkeligheden er dette Forslag ganske uvedkommende. I Henhold til § 2 afstaar, som man her udtrykker sig, Kirkeministeriet Jorden til Staten, saa snart det er muligt, det vilsige ved Embedsledighed eller ved Forpagtningsfratrædelse, og saa er virkelig Ministeriet ganske færdigt med den Sag; derfor er der ingen som helst Grund til at tale om, hvad der skal gøres med Jorden efter den Tid, indtil der raades over den i Overensstemmelse med denne Lov, for det kommer slet ikke Kirkeministeriet ved. Det er noget, man maa træffe Bestemmelse om ved en anden Lov, om man vil. Med andre Ord, denne Bestemmelse hører slet ikke hjemme her i dette Lovforslag. Jordens Skæbne er afgjort, naar den er afstaaet til Staten i Henhold til § 2 i det konservative Folkepartis Forslag.

Dernæst forekommer der i § 4 en ret underlig Vending, idet der staar: „Købessummen udbetales til rette vedkommende i 4¹/₂ pct.s Kreditforeningsobligationer“. Ja, „rette vedkommende“ kan man virkelig godt ændre til „Lønningsfonden“, for det er Lønningsfonden, der er „rette vedkommende“ i denne Forbindelse. Saa staar der i Slutningen af denne Paragraf, at det

ifølge ovennævnte Lov nedsatte Vurderingsraad fastsætter o. s. v.; altsaa det af det konservative Folkeparti foreslaaede, men i Gaar forkastede, Vurderingsraad fastsætter, hvorvidt der vil være at give Erstatning for udlagt Saasød, Jordbehandling med mere, og til hvem saadan Erstatning skal gives. Men det kan der fornuftigvis slet ikke være Tvivl om, saa man behøver ikke at have noget Vurderingsraad til at afgøre, til hvem saadan Erstatning skal gives. Det er ganske simpelt og givet i hvert Tilfælde.

Det ærede 6te Medlem for Københavns Amt (Axel Møller) talte, idet han gav sin Tilslutning til det udenfor Betænkningen stillede Ændringsforslag, om, at der skulde blive et større Areal tilbage ved Præstegaardene; man maatte ikke forringe Præsternes økonomiske Vilkaar, som allerede var blevet forringet meget gennem Tiendeaflysning o. s. v. Men det ærede Medlem glemmer, at Præsterne er paa fast Løn; det er derfor Præsterne aldeles ligegyldigt, hvorledes der handles med Præstegaardsjorden, idet de, saafremt den bortforpagtes, faar fradraget i den faste Indtægt Forpagtningsafgiften. Er Præsten en meget dygtig Landmand, kan han tjene noget, idet han ved Selvdraft faar Præstegaarden vurderet, og Vurderingssummen kommer til Fradrag i den faste Løn; hvis han er en dygtig Landmand, kan han imidlertid faa noget mere ud af Jorden, end den er vurderet til. Men desværre maa jeg tilstaa, at de Tilfælde, hvor dette sker, er snart talte. Desværre gaar det i Regelen saadan, at Præsterne bortforpagter Jorden, og det vil de ogsaa gøre, naar den bliver reduceret, det er jeg ikke i Tvivl om. Det er meget uforstandigt, men de gør det, og de er derfor ganske uinteresserede i Avlingsudbyttet, idet de faar deres faste Løn. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem fra Sæby (Pinstrup) i, at det vilde være godt, om Præsterne interesserede sig lidt for Landbruget, jeg er ganske enig i, at der derved knyttes et Baand mellem Præsterne og de Folk, de arbejder iblandt. Men man maa jo tage Forholdene, som de er, og vor Tids Præster interesserer sig ikke for Landbrug, og vi faar dem saamænd ikke til at gøre det; derfor maa vi rette os derefter og være klare over, at ogsaa de reducerede Brug bliver bortforpagtet, og at et Brug paa 13 Tdr. Land middelgod Jord vil være tilstrækkeligt til at sikre Præsten, at han faar de nødvendige Naturalier og Befordring.